

Täysistunto

Torstai 5.10.2023 klo 16.00—19.56

2.3. Suullinen kysymys leikkausten vaikutuksesta koulutuksen eriarvoistumiseen (Inka Hopsu vihr)

Suullinen kysymys SKT 26/2023 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Seuraava kysymys, edustaja Hopsu, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.43 **Inka Hopsu vihr:** Arvoisa puhemies! Hyvää opettajan päivää minunkin puolestani. Me useat varmaan muistetaan omia persoonallisia opettajiamme ja olemme osaltaan heidänkin ansiostaan pärjänneet ja täällä.

Mutta kun perheet eivät pärjää, näkyy se suoraan kasvavana kuormana kouluissa. Nuorten väkivalta on lisääntynyt, työhyvinvointi on romahtanut, ja nuorten ahdistuneisuus on kasvanut. Tilanne ylittää usein opettajien sietokyvyn ja on myös oppilaiden näkökulmasta kestämaton. On naiivia ajatella, etteivät hallituksen leikkaukset pienituloisten asumisturvaan tai etsivään nuorisotyöhön ja nuorisotyöhön yleensä näkyisi myös koulutuksen eriarvoistumiskehityksenä ja koulujen alueellisena eriytymisenä. Tämä ei turvaa oppilaiden oikeutta saada ansaitsemaansa laadukasta opetusta eikä paranna jaksamisensa rajoilla työskentelevien opettajien oikeutta turvalliseen työympäristöön ja mahdollisuuksiin onnistua työssään. [Puhemies koputtaa] Kysynkin ministeri Henrikssonilta: miten pidätte huolta oppilaiden ja opettajien oikeudesta työrauhaan sekä kaikkien oikeudesta laadukkaaseen opetukseen näiden eriarvoistumista lisäävien leikkausten yhteydessä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Henriksson, olkaa hyvä.

16.44 **Opetusministeri Anna-Maja Henriksson** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Hallitushan haluaa, että meillä olisi enemmän ihmisiä töissä. 100 000 uutta työllistä on se meidän tavoite. Hallitus myös tietää, että tämän kansakunnan etu ja kaikkien meidän etu ja varsinkin lasten ja nuorten etu on se, että panostetaan opetukseen, ja sen takia siihen panostetaan.

Sen takia ensi vuonna, 2024, tulee 50 miljoonaa lisää niin kutsuttuna tasa-arvorahana. Se tasa-arvoraha on juuri sitä varten, että juuri niihin kouluihin, joissa on erityisen paljon tarpeita siihen, että pystytään oppimiseroja kaventamaan, joissa on oppilaita, jotka tarvitsevat enemmän tukea, ja jotka ovat sellaisilla alueilla, joilla on syntymässä segregatiota, nyt tullaan panostamaan. Sen takia tasa-arvorahoitusta vakiinnutetaan, eliikkä sinne tulee enemmän rahaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2023 vp

Samalla hallitus tähtää siihen, että ihmiset työllistyisivät tässä hyvässä maassa. [Puhemies koputtaa] Tässä nimenomaan panostetaan koulutukseen, ja se on myös tänään, opettajan päivänä, hyvä todeta. [Ben Zyskowicz: Hyvä! Koulutuksen kunnianpalautus!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyviä lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Ohisalo, olkaa hyvä.

16.46 Maria Ohisalo vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvää opettajien päivää tänään! — Monessa suuressa kaupungissa on jo tällä hetkellä valtava työvoimapulaa, koska niihin ei ole varaa muuttaa asumaan, muun muassa Helsinkiin. Monen pienen lapsen vanhempi tietää, kuinka jo tällä hetkellä on vaikea saada ammattilaisia työskentelemään meidän lastemme kanssa päivittäin. Nyt te kuitenkin leikkaatte asumistukea, te vaikeutatte osa-aikatyön vastaanottamista, te teette leikkauksia todella monien ihmisten valmiiksi vaikeaan elämäntilanteeseen. Kouluissa ja korkeakouluissa osoitetaan aivan syystään mieltä paraikaa. Siellä ne tulevat opettajat ovat erittäin huolissaan tulevasta, ja moni lähtee näiltä aloilta jo ennen kuin se ura edes ehtii kunnolla alkaa. Hyvä hallitus, miten te aiotte ratkaista varhaiskasvatuksen kriisin, kun näillä omilla toimillanne te lähinnä vaikeutatte tilannetta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Henriksson, olkaa hyvä.

16.47 Opetusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomessahan on hyvin laadukas varhaiskasvatus, kiitos opettajien. Niin kuin varmasti edustaja Ohisalo on huomannut, hallitus pitää kiinni subjektiivisesta oikeudesta varhaiskasvatukseen. Tämä on todella tärkeätä. Se on tosi tärkeätä, että jokaisella lapsella on mahdollisuus päästä varhaiskasvatukseen riippumatta sosioekonomisesta taustasta, riippumatta vanhempien tuloista ja riippumatta siitä, onko töitä vai ei. Varhaiskasvatuksen tilanne Suomessa on siinä mielessä haasteellinen, että opettajista on pula, ja tähän haluamme panostaa. Kuntapäätäjänä varmasti myös tiedätte, että kunnatkin tässä ovat aivan keskeisessä roolissa. Sen takia toivon, että kaikissa kunnissa myös yritetään pitää huolta siitä, että houkutellaan varhaiskasvatuksen opettajia puoleensa, [Puhemies koputtaa] ja myös mietitään, mitä voidaan tehdä juuri omassa kunnassa sen eteen, että niihin työpaikkoihin hakeudutaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hyrkkö, olkaa hyvä.

16.48 Saara Hyrkkö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meille pienten lasten vanhemmille on tietysti päivänselvää, että jos pyörät eivät pyöri päiväkodeissa ja kouluissa, niin eivät ne pyöri missään muuallakaan yhteiskunnassa. Päiväkodeissa ja kouluissa ammattilaiset tekevät täysin korvaamatonta työtä meidän pikkukansalaistemme parhaaksi, ja rohkenen sanoa, että varsin pienellä korvauksella. Palkka ei ole ainoa tärkeä asia, mutta on se kuitenkin kiistatta tärkeä asia. Nyt hallitus kertoo haluavansa lisätä joustoja työmarkkinoille ja tekee sen melkoisella rytinällä, eripuraa kylvämällä.

Vähän erikoinen yksityiskohta on tämä hallituksen aikomus sitoa valtakunnansovittelijan kädet ventialojen enimmäislinjoihin. Käytännössä siis sopimisen vapautta rajoitetaan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2023 vp

tavalla, joka osuu nimenomaan matalapalkka-aloille. Arvoisa puhemies, miksi hallitus haluaa lukita nämä matalapalkkaiset, naisvaltaiset alat palkkakuoppaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

16.49 Työministeri Arto Satonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus haluaa viedä siihen suuntaan, että me saadaan tänne vientivetoinen palkkamalli, koska Suomi elää viennistä ja se, että meidän vienti pärjää, on ainoa kestävä tapa myös rahoittaa hyvinvointipalvelut, myös se, että on opettajille ja varhaiskasvatuksen opettajille töitä ja terveydenhuollolle ja kaikille rahoitusta pitää tämä hyvinvointiyhteiskunta pystyssä.

Miten me haluamme sen tehdä? Me haluamme tehdä sen juuri samalla tavalla kuin Göran Persson teki Ruotsissa. Sielläkin oli puhetta, että asia ratkaistaan ja viedään eteenpäin asetuksella, mutta se vietiin eteenpäin neuvottelemalla. Me nimenomaan menemme nyt eteenpäin neuvottelemalla. 8. päivä marraskuuta on kutsuttu kaikki ne liitot paikalle, jotka Suomessa työehtosopimuksia tekevät. Sinne tulee Ruotsin valtakunnansovittelija kertomaan heidän systeemistään. He ovat löytäneet sellaisen mallin, jossa viennin päänavaus kestää läpi koko kentän, mutta paikallisesti päättämällä, jos esimerkiksi Pohjois-Ruotsissa on pula sairaanhoitajista, niin niiden palkat nousevat yleistä tasoa enemmän. Tällainen malli on Ruotsissa toiminut 25 vuotta. Otetaan siitä oppia.

Kysymyksen käsittely päättyi.